

**Emil in detektivi.** Spisal Erich Kästner, prevedel Mirko Kuncič. — V zbirki mladinskih spisov Jugoslovanske knjižarne v Ljubljani je izšla zanimiva knjižica, ki opisuje gimnazijca Emila in njegovo pot iz Novega mesta v dve in pol ure oddaljeni Berlin k njegovim sorodnikom. V vlaku je trdó zaspal, medtem pa mu je neki gospod s trdim klobukom ukradel 140 mark v gotovini, ki jih je imel Emil v notranjem žepu suknjiča skrite in pripete za iglo. Ko se je Emil zbudil, je tat že odhajal iz vlaka na hodnik berlinske postaje. Mali Emil pa ne bodi len jo ubere za njim in tu se začne prava pravcata detektivska zgodba, ko so Emil in berlinski otroci na zelo zvit način začeli zasledovati tatu in ga končno v podružnici neke banke, kjer je hotel zmenjati ukradenih 140 mark, ujeli in izročili policiji. Tat ni bil nihče drugi kot že dolgo zasledovani možakar, ki je imel na vesti že nešteto tatvin in vlomov in za katerega glavo je bila že prej razpisana nagrada 1000 mark, ki jih je sedaj dobil Emil. — Na knjigi je nekaj posebnega to, da nam pisatelj naj-

prej predstavi glavne junake tega romana, ki jih utegnete videti tudi narisane v uvodnih poglavjih. Delce se zelo zanimivo bere, z veliko nestrpnostjo čitaš dalje in dalje do konca. Zgodba je zanimiva tudi zaradi tega, ker vsebuje mnogo naukov za mladino, tako na primer, da ne smemo nobenemu človeku prehitro verjeti in zaupati, četudi se nam ob prvem snidenju zdi ta ali oni prikupen in nam morda celo ponuja kake darove. Drugi nauk je ta, naj matere nikar nikoli ne puščajo svojih otrok same na daljše popotovanje. In še tretji nauk, da denarja nikakor ne smemo zaupati ne-skušanim otrokom, marveč da je bolje, da ga pošiljamo svojim sorodnikom na kak drug način. Otroci pa se utegnemo naučiti iz zgodbe, kako je treba svojemu prijatelju v nesreči priskočiti na pomoč in se odpovedati marsikaterim prijeto-stim, samo da končno pripomorejo prijatelju do sreče. Knjiga je pisana z izredno duhovitostjo in veselim humorjem, napisana je v prav lepem slovenskem prevodu in jo zaradi tega slovenski mladini toplo priporočamo. F. J.

## Zanimivosti

**Prvi avtomobili.** Konec leta 1893. je organiziral pariški list Petit Journal mednarodno tekmo vozil brez konj, s poljubnim motorjem, obliko in številom sedežev. Zahtevala pa se je najmanjša brzina 12 in pol kilometra na uro. Tekma je izzvala zelo veliko zanimanje. Prijavilo se je preko 100 vozil, toda na tekmo je bila pripuščena samo 1/3. Takratni tisk je pisal: To je zares primerno število glede na težkoče, s katerimi se je treba boriti pri sestavljanju takih vozil.« — Na tekmi je bil cel niz vozil, ki kaže, kakšno je bilo stanje prej, preden se je pojavil prvi avtomobil. V tisti dobi so razmišljali o vozilih, ki bi jih gonila električna, nabrana v akumulatorjih. Zopet drugi so mislili na vozila, ki bi jih gnal stisnjeni zrak. Večina sestavljalcev vozil za tekmo je porabila za pogon stroj, ki ga je segreval petrolej ali koks. — Prvo nagrado je dobilo vozilo znamke Pan-kard in Levasor za dve in štiri osebe. Njihov motor je sestavljal Daimler. Vozilo je imelo tri hitrosti: 6, 12 in 18 km. Tudi vozilo firme bratov Pežo je imelo Daimlerjev motor z dvema konjskima silama. Zmagala so vozila, ki so imela eksplozivne motorje. Vozila s parnim po-

gonom so dobila le slabše nagrade. Tako je ta tekma pokazala, da bodočnost pripada vozilom z eksplozivnimi motorji.

**Krilati kurirji.** Pred nedavnim časom je priplul iz Evrope v Njujork velik prekoceanski parnik, na katerega palubi je bilo mnogo zelo odličnih osebnosti iz Evrope in Amerike. Čim je parnik pristal in čim so spustili most, že so pohiteli na ladjo prodajalci časopisov, noseč izvode nekega lista, ki je prinesel fotografije prav istih odličnih osebnosti, ki so se pravkar pripeljale s tem parnikom. Njihove fotografije so bile posnete na palubi komaj 2 uri pred prihodom parnika, torej v času, ko je bil parnik še na odprtem morju. Pa vendar so bile stavljene v časopisu prej, preden je parnik zaplul v njujorsko pristanišče. Fotografije so namreč v uredništvo tega lista prinesli golobje pismonoše. V te namene golobe največ uporabljajo Japonci. Tamkaj tudi ribiči nosijo s seboj golobe celo do oddaljenosti preko 150 km na globoko morje in jih izpuste, ko pridejo do kakega bogatega mesta za ribji lov. Po golobih poslancih javljajo ribiči, kdaj od prilike se bodo vrnili domov in kakšen je lov. Mnogi ribiči se imajo celo

za svoje življenje zahvaliti tem golobom. Pri defektu motorja ali kaki drugi nezgodi na parniku, ki plove po morju brez radiopostaje, so golobi kurirji edini, ki jih vežejo s koprnim. V nekaterih krajih, kjer je še malo telefona, nosijo zdravniki, ki gredo k svojim pacientom, s sabo poln koš golobov in po vsakem posetu izpuste po enega, ki leti nazaj z napisanim receptom. Na ta način so v lekarnah zdravila pripravljena že prej, preden se zdravnik vrne.

Iz življenja lastovk. Lastovice so ptice, katerim se ljudje divijo zaradi njihovega hitrega in neumornega leta kakor tudi zaradi izredne nege, ki jo lastovke posvečajo svojim mladičem. Poletni vidimo lastovke, kako že od ranega jutra hite po zraku in iščejo hrano zase in za svoje

mlade. Lastovke ostanejo na nogah vse do 8 zvečer. Njihov dnevni posel nas naravnost preseneča. Po poročilu švedskega časopisa Allers par lastovk prinese svojim mladičem v gnezdo hrano najmanj 20krat v teku 1 ure. To se pravi, da obe ptici posetita v 1 dnevu svoje gnezdo 640krat. Ako vsaka ptica prinese vsakokrat po enega komarja ali muho, znese to na en dan 640 komadov. Stara dva sama pojesta dnevno vsaj 600 muh in komarjev, tako da je dnevna poraba lastovičje družine 1840 komadov. Mesečno znese to 55.200, a za vse leto, ko naravno tudi mlade lastovke same žro žužke, 160 tisoč komadov. Ako imajo potemtakem v neki vasi samo sto parov lastovk, osvobode ti neutrudljivi sovražniki žužkov vas od 16 milijonov komarjev in muh.

## Za dobro voljo

### Fotografirani fotograf.



*Cerkvica bela pod goro  
leži,  
mlad fotograf jo posneti  
želi.  
Gleda pod prtom, ne  
sluti prav nič,  
da se od zadaj mu bliža  
— volič.*



*Ko vse pripravi, se malce  
ozre,  
strašen pogled se mu  
zdajci odpre:  
bliža pošast se mu — kaj  
naj stori? ...  
Vse popusti in po poti  
zbeži.*



*Vol pa počasi lomasti  
naprej,  
mirno pod prtom se  
ustavi, poglej!  
Glej fotografa, kako to  
beži —  
vol se pa smeje mu,  
smejmo se vsi!*